

Bruselj, 28. april 2026  
(OR. en)

8311/26

CULT 47

**DOPIS**

---

Pošiljatelj: predsedstvo  
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet  
Zadeva: Delovni načrt EU za kulturo za obdobje 2027–2030  
– *izmenjava mnenj*

---

V prilogi vam pošiljamo usmerjevalni dopis predsedstva o navedeni zadevi za izmenjavo mnenj na seji Sveta (izobraževanje, mladina, kultura in šport) 12. maja 2026.

## **Usmerjevalni dopis**

### **Delovni načrt EU za kulturo za obdobje 2027–2030: izmenjava mnenj**

#### **Ozadje in kontekst**

Od leta 2011 delovni načrti EU za kulturo (v nadaljnjem besedilu: delovni načrt(i)) oblikujejo večletne prednostne naloge na področju kulture ter usmerjajo sodelovanje med državami članicami, Svetom in Komisijo. Države članice ohranjajo odgovornost za svoje kulturne politike, ti delovni načrti pa imajo pomembno vlogo pri določanju ukrepov, ki podpirajo, usklajujejo ali dopolnjujejo nacionalne kulturne politike, ter obravnavanju vprašanj, pomembnih za kulturne in ustvarjalne sektorje po vsej Evropski uniji, v skladu z vlogo Sveta na podlagi Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Začetki delovnih načrtov segajo k prvi evropski agendi za kulturo, sprejeti leta 2007. Ta agenda je bila pomemben mejnik, saj je vzpostavila skupno vizijo kulturnega sodelovanja med državami članicami, določila skupne cilje in prepoznala kulturo kot ključno gonilo socialne kohezije, gospodarske rasti in evropske integracije. Kasnejši delovni načrti so temeljili na tej podlagi, z njimi pa so se prednostne naloge agende prenesle v praktične ukrepe in razvile strategije v odziv na spreminjajoče se okoliščine in potrebe.

## **Prejšnji delovni načrti in ključna prednostna področja**

Doslej so bili izvedeni štiri delovni načrti EU za kulturo: za obdobja 2011–2014, 2015–2018, 2019–2022 in 2023–2026. Vsak načrt temelji na svojem predhodniku, krepi načelo subsidiarnosti in se obenem odziva na nastajajoče in obstoječe geopolitične, gospodarske in socialne izzive. Ukrepi in delovne metode so se oblikovali na več ključnih prednostnih področjih, med katerimi so:

- kulturna raznolikost in medkulturni dialog,
- podpora kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju za spodbujanje gospodarske rasti, inovacij in konkurenčnosti v sektorju,
- spretnosti in mobilnost umetnikov in kulturnih delavcev,
- kulturna dediščina in trajnostnost,
- kultura v zunanjih/mednarodnih odnosih,
- statistični podatki s področja kulture,
- dostopna in vključujoča kultura,
- socialna kohezija in dobrobit ter
- enakost spolov.

## **Sedanji delovni načrt EU za kulturo (2023–2026):**

Sedanji delovni načrt (2023–2026)<sup>1</sup> je zasnovan na štirih glavnih prednostnih nalogah: (i) umetniki in kulturni delavci, (ii) kultura za ljudi, (iii) kultura za planet in (iv) soustvarjalna partnerstva. Z njim je bilo vzpostavljenih 21 ukrepov, na njegovi podlagi pa so bila pripravljena usklajena poročila strokovnih skupin o temah, kot so kultura in zdravje, zeleni prehod kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, mednarodne kulturne povezave in vloge javnih knjižnic.

---

<sup>1</sup> UL C 466, 7.12.2022, str. 1–18,

Delovni načrt je obenem pripomogel pri opredelitvi prednostnih tem za prihajajoča predsedstva Sveta EU. Te teme so bile podlaga za pripravo sklepov Sveta, konferenc predsedstva in neformalnih ministrskih razprav. Ob zavedanju, da morajo biti programi predsedstva glede na zunanje politične, gospodarske in socialne razmere, tako na nacionalni kot mednarodni ravni, prožni in prilagodljivi, je v sedanjem delovnem načrtu določen v prihodnost usmerjen program politike.

### **Predhodna ocena in izzivi**

Končno poročilo o izvajanju delovnega načrta EU za kulturo za obdobje 2023–2026 se pričakuje šele junija 2026, rezultati predhodne ocene<sup>2</sup> pa kažejo, da delovni načrt še naprej služi svojemu glavnemu namenu, tj. zagotavljanju strateških smernic za kulturno sodelovanje med državami članicami na ravni EU. Med opredeljenimi ključnimi prednostmi so podpora za države članice z vzajemnim učenjem in sodelovanjem, tesno usklajevanje z nacionalnimi prednostnimi nalogami ter spodbujanje medsektorskega učinka, zlasti na področju zdravja, izobraževanja in trajnosti. Vendar nekateri izzivi ostajajo, kot so neenakomeren učinek v državah članicah ter omejena jasnost, prepoznavnost in nadaljnje ukrepanje, pa tudi vrzeli pri financiranju in porajajoča se vprašanja, kot je umetna inteligenca.

### **Razmislek v zvezi z delovnim načrtom za obdobje 2027–2030**

Vsaka prenova delovnega načrta je priložnost za razmislek o trenutnih razmerah in realnosti, ne le v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, temveč tudi širše, glede na medsektorski značaj kulture in njen pomen kot steber evropske integracije, socialne kohezije, gospodarske rasti in demokratične odpornosti. Upoštevati bi bilo treba tudi okvir politike, v katerem bo pripravljen naslednji delovni načrt. Priprave na prihodnji cikel potekajo v času, v katerem se kulturno okolje spreminja zaradi več dejavnikov preobrazbe: geopolitičnih sprememb in vse večjega pomena kulture v zunanjih odnosih in pri demokratični odpornosti, digitalne preobrazbe, vključno z razvojem umetne inteligence, zahtev glede podnebja in trajnosti, kulturnega udejstvovanja in socialne kohezije ter širših vprašanj v zvezi z gospodarskimi okviri in delovnimi pogoji.

Pomembno je pripomniti, da bo naslednji delovni načrt pripravljen skupaj z novim kulturnim kompasom za Evropo, ki bo nadomestil novo evropsko agendo za kulturo (okvir za kulturno politiko EU od leta 2018). Kulturni kompas zagotavlja strateški okvir ter določa politične cilje in

---

<sup>2</sup> Predstavitev Komisije Odboru za kulturne zadeve marca 2026.

vizijo za prihodnjo usmeritev kulturne politike. Eden glavnih izzivov naslednjega delovnega načrta je ta cilj pretvoriti v konkretne prednostne naloge, učinkovite delovne metode in merljivo sodelovanje med državami članicami. Nujno potrebujemo razmislek o tem, kako najbolje zagotoviti trden delovni načrt, ki bo kos izzivom prihodnosti in ustrežal svojemu namenu ter bo ohranil dolgoletne prednostne naloge Sveta, hkrati pa zagotavljal mehanizme za reševanje nastajajočih vprašanj.

### **Ključna vprašanja za razpravo**

Predsedstvo poziva ministre in ministrice, naj glede na navedeno preučijo naslednja vprašanja za razpravo:

1. Katerim kulturnopolitičnim temam bi moral Svet dati prednost v delovnem načrtu za obdobje 2027–2030 in kateri posebni ukrepi Sveta bi jih najboljše obravnavali?
2. Kako lahko te prednostne naloge obravnavajo sedanje izzive in se uskladijo s kulturnim kompasom in drugimi ustreznimi okviri politike, hkrati pa zagotovijo zadostno prožnost za prilagajanje spreminjajočim se okoliščinam?